

بازدید مردم از بنای یادبود شهدای گمنام ولایت بدخشان

از اعمار موزیم دشت شهدا ولایت بدخشان یک سال می گذرد، ساختمانی که امروز به موزیم ملی قربانیان نقض حقوق بشر معروف است. پیش از آن، این ناحیه به دشت قرغ مسما بود. ناحیه ی ششم شهر فیض آباد (دشت شهدا) زمانی به این نام مسما شد، که اجساد و استخوان های قربانیان جنگ (مردان، زنان و اطفال) از این ناحیه کشف گردید. قابل یادآوریست، پس از کشف قبردسته جمعی قربانیان در دشت قرغ این ولایت (15 حمل سال 1386) کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، تصمیم گرفت تا به خاطر زنده نگهداشتن خاطرات قربانیان نقض حقوق بشر، موزیمی را در این محل اعمار نماید که با تکمیل کار ساختمانی آن، در روز اول جدی سال 1388 با حضور محترمه داکتر سیما سمر، رئیس کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، محترم داکتر هاشم زی ، معین مسلکی وزارت عدلیه ، محترم باز محمد " احمدی" والی اسبق ولایت بدخشان، محترم محمد فهیم " حکیم" معاون کمیسیون مستقل حقوق بشر، محترم نادر " نادری" ، محترم احمد ضیا " لنگری" ، محترم عبدالکریم " عزیززی" و محترم غلام محمد " غریب" کمشنران کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان؛ با جمع از مقامات دولتی، وارثان قربانیان و مسؤولان ولایتی ، موزیم دشت شهداء ولایت بدخشان افتتاح گردید.

حالا این موزیم دارای سه وینگ می باشد، که به هروینگ آن است های از قربانیان نقض حقوق بشر، شامل (نام، نام پدر، ولسوالی وقریه)، همچنان آثار و علائم بدست آمده، مانند (تسبیه ، انگشتر، ساعت، ولچک ، زولانه وسیم های خاردار) و تصاویری از اسکلیت ها، استخوان ها و جرمه های قربانیان ، به این وینگ ها نصب گردیده اند. به همین اساس بازدیدکننده ها از هر گوشه وکنار کشور و مهمانانی از کشورهای جهان به خاطر دیدن موزیم دشت شهدا وارد این منطقه می شوند.

در حالیکه از ایجاد موزیم ملی قربانیان نقض حقوق بشر یک سال می گذرد. اما تا به حال، در حدود بیش از دوازده هزار (12000) تن بازدیدکننده ، از این موزیم دیدن نموده اند. باید گفت: به داخل این موزیم، دفترچه های گذاشته شده اند (کتابچه ی ثبت خاطرات ، کتابچه ی تعهد نامه نسبت به برنامه عمل و کتابچه ی یادداشت های روزانه)، ضمن اینکه نام بازدیدکننده ها درج این دفترچه ها می گردد، آنان می توانند خاطرات شان را به آن بنویسند. یادداشت های روزانه ی بازدیدکننده های این موزیم نشان می دهد که روزانه در حدود 50 تا 60 تن به شمول مردان و زنان، به خاطر دیدن موزیم و آثار و علائم آن، وارد موزیم دشت شهدا ولایت

بدخشان می گردند. گفتنی است، بیشترین کسانی که از این موزیم بازدید به عمل می آورند، شامل (دانشجویان، خبرنگاران داخلی و خارجی، وارثان قربانیان، اتباع داخلی و خارجی) می باشند.

اعمار این موزیم، در واقع، با هدف التیام بخشیدن زخم‌ها و کاهش دردهای مردم به‌خصوص وارثان قربانیان، همچنین ترویج صلح و آشتی از طریق اذعان به رنج‌های مردم و از جانب دیگر زنده نگهداشتن خاطره قربانیان و در نهایت، آموزش نسل جوان، با استفاده از نشانه‌ها، آثار، تصاویر و اشیای برجامانده از قربانیان این فاجعه، صورت گرفته است.

مسعوده دانشجویی سال اول موسسه تربیه معلم ولایت بدخشان و یک تن از بازدیدکننده های این موزیم می گوید: " آثار و علائم موجود، به خصوص لباس ها وپاه پوش های به جامانده از قربانیان ، در واقع نشان دهنده ی بیگناهی کسانی اند که در اینجا به صورت بی رحمانه کشته وزیرخاک گردیده اند، پس نمی دانم آنان چه گناهی داشتند وچرا مظلومانه به قتل رسیده اند؟؛ اما ایجاد این موزیم از یک طرف خاطرات قربانیان وپند و عبرتی است برای نسل های امروز و فردا".

در همین حال محترم وحیدالدین " ارغون" رئیس دفترولایتی بدخشان می گوید: " هدف اساسی ایجاد موزیم دشت شهدا ولایت بدخشان، به خاطر تقویت حافظه ی فرهنگی وتاریخی این ولایت است تا از این طریق بخشی از هویت ملی مردم ولایت بدخشان که دارای گذشته ی همراه با درد ورنج بوده به نمایش گذارده شود؛ انتقال درد ورنج نسل های گذشته وگذشتگان برای آیندگان موجب آن می گردد تا از تکرار وقایع ناگوار نقض حقوق بشرپیش گیری به عمل آید وبرزخم های روحی ودل های آزده ی وارثان قربانیان مرهمی نهاده می شود".

ازجانب دیگر، بازدیدکننده ها ، در اظهاراتی با ما در مورد این بنا (موزیم دشت شهدا)، ساخت چنین بناهای تاریخی و یادبود را بهترین روش آگاهی بخشی و عبرت‌آموزی برای نسل جوان، ندامت برای آنانی که چنین عمل و اعمال غیر انسانی را مرتکب شده‌اند نیز، زنده‌نگهداشتن خاطره قربانیان دانستند.

